
*Gyakorlati képzési útmutató
óvodapedagógus szakos, levelező tagozatos hallgatók
részére*

Apor Vilmos
Katolikus Főiskola
Tudás. Hit. Jövő.

TARTALOM

A gyakorlóóvodák elérhetőségei	3
A gyakorlóóvodában való megjelenés általános feltételei	4
A hallgatóval szemben támasztott általános elvárások:	4
A hallgató feladatai az Óvodai gyakorlat 1-4. és Szintézisgyakorlat 1., 3. során:	5
A gyakorlati képzés céljai	6
A gyakorlati képzés kurzusai	7
Óvodai bemutató 1-3.	7
Óvodai gyakorlat 1-4.	7
Szintézisgyakorlat 1., 3. (összefüggő külső gyakorlat)	7
A gyakorlati képzés leírása: a kurzus szakmai tartalmi, a hallgató feladatai, az értékelés szempontjai, a félévzárás módja	9
A bölcsődei hospitálás általános előírásai:	11
Az általános iskolai hospitálás általános előírásai:	13
A gyakorlatvezető óvodapedagógus munkaköri leírása	16
Az óvodai gyakorlat látogatási jegyzőkönyve	17
A hospitálási napló vezetésének szempontjai	18
Szempontok az óvodapedagógusok munkájával kapcsolatos megfigyelésekhez:	20
Észrevételek a saját nevelői tevékenységről, önértékelés, önreflexió:	20
Az óvodai hospitálási napló külső és belső formai követelményei:	20
A hallgató egyéni hospitálásaira vonatkozó dokumentáló munka szempontjai	21
A játékszituáció-elemzés	22
A családlátogatás megfigyelési szempontjai	26
A szülői értekezlet/szülők csoportos megbeszélésének megfigyelési szempontjai	27
Általános szempontok az óvodai gyakorlati cselekmények elemzéséhez és értékeléséhez	28
A játéktevékenységekben, gondozásban, és a munkajellegű tevékenységekben folyó pedagógusi munka megközelítési szempontjai	28
A tevékenységekben megvalósuló tanulási folyamat szervezésének, irányításának általános szempontjai	29
Az óvodapedagógus tevékenységeinek elemzési szempontjai a tanítási és tanulási folyamatban	30
Mozgás	30
Vers, mese	30
Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	30
Ének-zene, népi játék, tánc-zene	31
A külső világ tevékeny megismerése	31
A hallgatói önértékelés rövid szempontsora	33
A képességfejlesztés és ismeretátadás tervezési szempontjai	34
FOGLALKOZÁSTERVEZET (A)	34
FOGLALKOZÁSTERVEZET (B)	35
Az OVOALB2038 Szintézisgyakorlat 2. (belső intézményi zárógyakorlat) jegyzőkönyve	36

Kedves Hallgató!

Ön az óvodapedagógusi hivatást választotta.

A pályához szükséges ismeretek és képességek kialakításában az óvodai gyakorlat szerepe legalább olyan jelentős, mint az elméleti tárgyak tartalmának elsajátítása. A gyakorlóóvoda tisztelettel és szeretettel várja Önt. Az óvodai gyakorlati munkáját az óvodapedagógusok nagy felkészültséggel három éven keresztül fogják irányítani és segíteni.

Ez az útmutató az Ön gyakorlati képzésének feladatairól ad tájékoztatást. Kérjük, hogy a képzés teljes idejéig őrizze meg, mert tartalmazza azt a tematikát és szempontrendszert, amely szerint végezni fogja gyakorlati munkáját.

Örömteli és sikeres munkát kívánunk:

Vác, 2026. szeptember 1.

[Kicsák Mónika](#)

mesteroktató

gyakorlatvezető oktató

[Kállai Fatime](#)

szak módszertant oktató tanár

gyakorlatvezető oktató

[dr. Zóka Katalin](#)

főiskolai tanár

szakfelelős

A gyakorlóóvodák elérhetőségei

1. **Fasori Kicsinyek Óvodája**

1068 Budapest, Városligeti fasor 28.
tel: 06(1)342 6089
Óvodaigazgató: Barkóczy Mariann
e-mail: info@fasorikicsinyek.hu
gyakorlatvezető oktató: Kállai Fatime

2. **Brunszvik Teréz Budavári Óvodák**

1016 Budapest, Nyárs u. 2-4.
tel: 36 (20) 365 8537
Óvodaigazgató: Halmai-Mészáros Edit
e-mail: halmai.edit@btovi.hu
gyakorlatvezető oktató: Kicsák Mónika

A gyakorlóóvodában való megjelenés általános feltételei

A hallgató az óvodai tevékenységek ellátásában vesz részt a Gyakorlati képzési útmutatóban megadott tartalmi és formai szempontok szerint és alkalmazkodva az óvoda helyi nevelési programjához.

A hallgató mind az egyéni, mind a csoportos, mind pedig a külső óvodai gyakorlaton köteles pontosan megjelenni, az óvoda szokásainak megfelelő, kényelmes, a munkahelyi elvárásoknak megfelelő, tiszta öltözetben.

A hallgató csak orvosi igazolással hiányozhat a gyakorlatról. Betegség esetén távolmaradását köteles az óvodapedagógusnak telefonon bejelenteni. A hiányzás mértékét a TVSZ szabályozza. A gyakorlatra is – mint minden stúdiumra – a hallgató aláírást kap. Az aláírás akkor adható meg, ha a hiányzás nem lépi túl a TVSZ által megszabott mértéket. A félév lezárásának feltétele a gyakorlat teljesítése, tehát a megszabott időkereten túllépő **hiányzást pótolni kell**, amennyiben a szorgalmi időszak, illetve az óvoda időbeosztása ezt az adott félévben lehetővé teszi. **Ha erre nincs mód, akkor a következő félév(ek)ben kell teljesíteni, de így a gyakorlati képzés mintatanterv szerinti, a félévekhez tartozó tanegységeinek teljesítése csúszik, mivel a gyakorlati képzés elemei hierarchikusan épülnek egymásra, vagyis az előfeltétel(ek) hiányában nem vehető fel az adott félévhez tartozó tanegység. (!)**

Indokolt esetben (családi okok, betegség, ...) a gyakorlatvezető óvodapedagógussal és a kurzust értékelő oktatóval egyeztetve a hallgató kérheti a gyakorlati beosztásának módosítását.

Az egyes félévekre vonatkozó gyakorlati, elemző, önelemző és írásos feladatokat egyaránt kötelező teljesíteni. Az értékelésnél a gyakorlatvezető óvodapedagógus, a kurzus főiskolai oktatója mindezeket együttesen veszi figyelembe.

Bármilyen szakmai probléma felmerülése esetén a hallgató kérheti az óvodapedagógus, a szakmódszertanokat oktató tanárok és a szakfelelős segítségét.

A gyakorlóóvodába fél nyolc és nyolc óra között kell megérkezni, hogy a hallgató a gyerekcsoport életét minél kevésbé megzavarva a nyolc órai kezdésre a csoportszobában tudja kezdeni a feladatait. A csoportszobákba csak váltócipőben lehet bemenni. A bemutatókra elegendő a váltócipő, de a hallgató által végzett gyakorlatokra váltóruhát is kell vinni. A váltóruhával kapcsolatos előírásokat a gyakorlatvezető óvodapedagógussal kell egyeztetni.

A csoportszobában telefonálni, a gyerekeket fényképezni nem lehet. Minden dokumentációt csak a GDPR szabályai szerint lehet rögzíteni.

A gyakorlatok időbeosztása: a gyakorlatok az óvodai munkanapokon zajlanak.

1 nap = 5 tanóra, 1 tanóra = 45 perc.

Az Óvodai bemutató mindig délelőtti munkarendbe esik, Az Óvodai gyakorlatok, Szintézisgyakorlatok során a délutáni időszakok is beilleszthetők.

A hallgatóval szemben támasztott általános elvárások:

A hallgató a gyakorlati időszakban legalább egy napon délutános műszakban is vegyen részt.

A hallgató az óvoda szokásainak megfelelő öltözetben, rendezett külsővel jelenjék meg.

Egészségügyi könyvét mutassa be az óvoda vezetőjének.

Alkalmazkodjék az óvoda szokásrendjéhez, nyitva tartásához, munkaidő-beosztásához stb.

Gyakorlati idejét lehetőleg ugyanazon személy szakirányításával végezze.

A hallgató feladatai az Óvodai gyakorlat 1-4. és Szintézisgyakorlat 1., 3. során:

- Figyelje meg az óvodapedagógus- tevékenységeiben. Figyelje a gondozási tevékenységét, ismerje meg a csoportszokásokat, a napi-és hetirendet, a gyerekek nevét, jelüket, kövesse a komplex nevelőmunkát a játékfeltételek megteremtésétől, a gyermeki megismerést ösztönző és megvalósító tevékenységeikig.
- A gyakorlati során fokozatosan önállósodva próbálja meg az óvodapedagógusi feladatokat átvenni a csoportban.
- II. félévtől készítsen játékszituáció-elemzést! Az elemzés szempontjai az útmutatóban találhatók meg, az értékelésnél a gyakorlatvezető óvodapedagógus ezt vegye figyelembe.
- Igyekezzen minél szorosabb és bensőségesebb kapcsolatot kialakítani a gyerekekkel.
- Törekedjen a szülőkkel, dajkákkal, a segítő szakemberekkel való kontaktuseremtésre, hatékony együttműködésre!
- Lehetőség szerint vegyen részt egy családlátogatáson és egy szülői értekezleten! Ezek megfigyelési szempontjait az útmutató tartalmazza.
- Naponta készít feljegyzést a hospitálási naplóba a gyakorlatban eltöltött idő szakmai tapasztalatairól, mindezt a gyakorlatvezető óvodapedagógussal naponta véleményeztetni és aláírattja. A hospitálási napló vezetésének szempontjai megtalálhatóak az útmutatóban.
- Az egyes kurzusokra vonatkozó szakmai tartalmakat, amelyek egyúttal az értékelési szempontok is az útmutatóban találhatók meg a kurzusok leírásánál. A hallgatók gyakorlatának irányítása és a minősítése ezek alapján történik, a szöveges értékelés az **Igazoló lapra** kerül.
- A hallgatók gyakorlati jegyet kapnak. A jegyet a gyakorlatvezető óvodapedagógus javasolja. **A jellemzést és a javasolt érdemjegyet a gyakorlati igazoló lapon kell rögzíteni.** A gyakorlati jegyet a hospitálási napló és a javasolt jegy alapján **a gyakorlati képzési kurzus oktatója adja meg, rögzíti a Neptunban.**

A gyakorlati képzés céljai

- a hivatástudat megalapozása és kialakítása
- pedagógiai készségek és képességek fejlesztése
- a szakmai műveltség és a gyakorlati ismeretek szintézise
- gyermekcentrikus szemléletmód formálása
- az óvoda életének megismerése, a nevelői feladatok gyakorlása
- az óvodai nevelés dokumentumainak megismerése: Alapprogram, helyi nevelési program, IMIP, SZMSZ,
- az óvodai élet szokásai: az óvodai szokások, a napirend, a hetirend, felépítésük módjainak megismerése
- a gyermeki tevékenységek tervezése szervezése, ellenőrzése, értékelése
- a tanítási-tanulási folyamat tevékenységének tervezése szervezése, irányítása, ellenőrzése,
- kapcsolat kialakítása az óvodapedagógusokkal, a dajkákkal
- kapcsolat kialakítása a szülőkkel
- kapcsolat kialakítása egyéb társintézményekkel

A gyakorlati képzés kurzusai

Óvodai bemutató 1-3.

Az **Óvodai bemutató 1-3.** (csoportos bemutatók a főiskola gyakorlóóvodájában) aktuális rendje, időbeosztása minden hallgató számára félévenként elérhető az elektronikus tanulmányi felületen. Az **Óvodai bemutató** általános szempontjai megtalálhatóak az útmutatóban, a szakvezető óvodapedagógusok további szempontokat adhatnak meg, ha szükséges, egyeztetve a módszertant oktató tanárral. Az **Óvodai bemutatókat** csoportos megbeszélések követik a szakvezető óvodapedagógus és a gyakorlatvezető tanár irányításával.

A tematikus beszélgetőcsoport a csoport a szakma etikai szabályai szerint működik (titoktartási kötelezettség, a megszólalás és a hallgatás joga, őszinteség és tapintat kérdése, stb.). Az óvodai bemutató nem teljesíthető a hallgató saját munkahelyén (óvodában), nem ismertethető el munkatapasztalat alapján a kurzus csoportos jellege miatt.

Óvodai gyakorlat 1-4.

Az **Óvodai gyakorlat 1-4.** (5 napos egyéni gyakorlat) aktuális rendje, időbeosztása minden hallgató számára félévenként elérhető az elektronikus tanulmányi felületen.

Ideje: Az I., II., III., IV., félévben általában október és március hónapban 1 hét (5 munkanap)

Helye: Az óvodát a hallgató választhatja meg. A választott gyakorlatvezető óvodapedagógus és az óvoda adatait a hallgató a **Tanulmányi Osztályon** a gyakorlati képzési előadónak adja le. Mivel a gyakorlat az óvodapedagógus oklevél megszerzéséhez szükséges, ezért a családi napközi, játszóház és más ellátási forma nem felel meg a gyakorlat teljesítésére.

Amennyiben a hallgató óvodában dolgozik, a kurzus teljesíthető a hallgató munkahelyén gyakorlatvezető óvodapedagógus irányításával. Ha a hallgatót óvodapedagógus-munkakörben foglalkoztatja a munkahelye, az óvoda, akkor a gyakorlati képzési kurzusok elismertethetők munkatapasztalat alapján a Kreditátviteli Bizottsághoz benyújtott kérvénnyel.

A gyakorlat letöltésének ideje a főiskola által az elektronikus tanulmányi felületen közzétett időszakban teljesítendő.

A gyakorlatot a főiskola bármely oktatója látogathatja, a látogatásról jegyzőkönyv készül.

Szintézisgyakorlat 2. (belső intézményi zárógyakorlat)

A hallgatók a hatodik félévben a képzési tervben előírt belső intézményi zárógyakorlatot teljesítik. A **tevékenységi területet** előzetesen, az **óvoda helyi nevelési programjához igazodóan a pontos témát az óvodában** kapja meg a hallgató a zárógyakorlat hete előtt legkésőbb három héttel, hogy legyen ideje a felkészülésre.

A zárógyakorlatot megelőző három napos hospitálás és a negyedik napon a vizsga a főiskola belső gyakorlóóvodájában történik. A hallgató a zárógyakorlat tervéről vázlatot készít. A zárógyakorlatot a szakvezető óvodapedagógus értékeli a hallgató tervezete és egész heti munkája alapján, melyről jegyzőkönyvet is készít. A gyakorlatvezető oktató és/vagy a főiskola és/vagy a gyakorlóóvoda által delegált pedagógiai szakember is a vizsgabizottság tagja lehet, részt vesz az értékelésben.

A zárógyakorlat értékeléséről jegyzőkönyv készül.

Szintézisgyakorlat 1., 3. (összefüggő külső gyakorlat)

Az intézményen kívüli **szakmai gyakorlat** féléve: V. és a VI. félév

A 2 kurzus (Szintézisgyakorlat 1., 3.) gyakorlat ideje:

- kurzusonként 1 hét
- összesen 2 hét
- 1 nap = 5 tanóra
- heti 5 nap = 25 tanóra

- 2 hét = 50 tanóra, melynek része:
 - 1 nap (5 tanóra) bölcsődei hospitálás
 - 1 nap (5 tanóra) általános iskolai hospitálás
 - 4nap/őszi félév+4nap/tavaszi félév (20+20 tanóra) óvodai gyakorlat

A hallgató a gyakorlati időszak **legalább egy munkanapján egy teljes óvodapedagógusi műszakot** teljesítsen (a többin a megfelelő összóraszám teljesítéséhez szükséges óraszámot). A hallgató az óvodában az óvoda szokásainak megfelelő ruházatban jelenjék meg. Egészségügyi könyvét mutassa be az intézmény vezetőjének. A hallgató a befogadó intézmény **(bölcsőde, általános iskola)** és a gyakorlati lehetőséget biztosító **óvoda szokás- és szabályrendjéhez, nyitva tartásához, munkaidő-beosztásához kulturáltan alkalmazkodjék.**

Mivel a gyakorlat az óvodapedagógus oklevél megszerzéséhez szükséges, ezért a családi napközi, játszóház és más ellátási forma nem felel meg a gyakorlat teljesítésére.

A gyakorlati képzés leírása: a kurzus szakmai tartalmai, a hallgató feladatai, az értékelés szempontjai, a félévzárás módja

I. félév: Óvodai gyakorlat 1.: 5 nap egyéni óvodai hospitálás.

A hallgató feladatai:

- megismerkedik az óvodai csoport életével;
- bekapcsolódik a **gondozási feladatok** ellátásába, a **játéktevékenységek** és a **munkajellegű tevékenységek** feltételeinek biztosításába;
- együttműködik a dajkával, a segítő szakemberekkel;
- ismerkedik az óvodapedagógus írásos feladataival, a tervezés módjával;
- az öt napról **hospitálási naplót vezet**, melyet feltölt az elektronikus tanulmányi felületre.

A kurzus zárása: gyakorlati jegy, melynek feltétele:

- az egyéni komplex gyakorlat teljesítése;
- hospitálási napló készítése, feltöltése (határidő betartása, formai és tartalmi követelményeknek való megfelelés →hospitálási napló vezetésének szempontjai)

Óvodai bemutató 1.: (1 csütörtök délelőtt/félév a főiskola gyakorlóóvodájában;**vers-mese; ének-zene, népi játék, tánc-zene**)

a kurzus zárása: **aláírás**, melynek feltétele: jelenlét a bemutaton és aktív részvétel az azt követő csoportos beszélgetésen

II.félév: Óvodai gyakorlat 2.: 5 nap egyéni óvodai hospitálás.

A hallgató feladatai:

- nevelői feladatok ellátása;
- önállóan ellátja a gondozási tevékenységeket a csoport szokás- és napirendjének ismeretében;
- biztosítja a játéktevékenységek és a munkajellegű tevékenységek feltételeit;
- a **vers-mese; ének-zene, népi játék, tánc-zene** tevékenységek keretén belüli komplex képességfejlesztést és ismeretszerzést tervez, szervez, irányít;
- együttműködik a dajkával, a segítő szakemberekkel;
- elvégzi az óvodapedagógus írásos feladatait;
- az öt napról **hospitálási naplót vezet**, melyben **játékszituáció-elemzést** készít, a hospitálási naplót feltölti az elektronikus tanulmányi felületre;
- **önreflektál** az egész heti tevékenységére a naplóban.

A kurzus zárása: gyakorlati jegy, melynek feltétele:

- az egyéni komplex gyakorlat teljesítése;
- hospitálási napló készítése, feltöltése (határidő betartása, formai és tartalmi követelményeknek való megfelelés →hospitálási napló vezetésének szempontjai)

Óvodai bemutató 2.: 1 (1 csütörtök délelőtt/félév a főiskola gyakorlóóvodájában; **rajzolás, festés, mintázás, kézimunka; külső világ tevékeny megismerése**)

III.félév: Óvodai gyakorlat 3.: 5 nap egyéni óvodai hospitálás.

A hallgató feladatai:

- nevelői feladatok ellátása,
- önállóan ellátja a gondozási tevékenységeket a csoport szokás- és napirendjének ismeretében,
- biztosítja a játéktevékenységek és a munkajellegű tevékenységek feltételeit,
- a **rajzolás, festés, mintázás, kézimunka; külső világ tevékeny megismerése**) keretén belüli komplex képességfejlesztést és ismeretszerzést tervez, szervez, irányít;
- együttműködik a dajkával, a segítő szakemberekkel;
- elvégzi az óvodapedagógus írásos feladatait;
- az öt napról **hospitálási naplót vezet**, melyben **játékszituáció-elemzést** készít, a hospitálási naplót feltölti az elektronikus tanulmányi felületre;
- **önreflektál** az egész heti tevékenységére a naplóban.

A kurzus zárása: gyakorlati jegy, melynek feltétele:

- az egyéni komplex gyakorlat teljesítése;
- hospitálási napló készítése, feltöltése (határidő betartása, formai és tartalmi követelményeknek való megfelelés →hospitálási napló vezetésének szempontjai)

Óvodai bemutató 3.: (1 csütörtök délelőtt/félév a főiskola gyakorlóóvodájában; **külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalommal, mozgás**)

IV.félév:

Óvodai gyakorlat 4.: 5 nap egyéni óvodai hospitálás.

A hallgató feladatai:

- nevelői feladatok ellátása,
- önállóan ellátja a gondozási tevékenységeket a csoport szokás- és napirendjének ismeretében,
- biztosítja a játéktevékenységek és a munkajellegű tevékenységek feltételeit,
- a **mozgás és a külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalommal** keretén belül komplex képességfejlesztést és ismeretszerzést tervez, szervez, irányít;
- együttműködik a dajkával, a segítő szakemberekkel;
- elvégzi az óvodapedagógus írásos feladatait;
- az öt napról **hospitálási naplót vezet**, melyben **játékszituáció-elemzést** készít, a hospitálási naplót feltölti az elektronikus tanulmányi felületre;
- **önreflektál** az egész heti tevékenységére a naplóban.

A kurzus zárása: gyakorlati jegy, melynek feltétele:

- az egyéni komplex gyakorlat teljesítése;
- hospitálási napló készítése, feltöltése (határidő betartása, formai és tartalmi követelményeknek való megfelelés →hospitálási napló vezetésének szempontjai)

V.

félév Szintézisgyakorlat 1.: egyhetes intézményen kívüli gyakorlat.

A hallgató feladatai:

- a hallgató által választott óvodában teljesített gyakorlat (4 nap x 5 tanóra=20 óra);
- **hospitálás** a hallgató által választott **bölcsődében** (1nap x 5 tanóra);
- önállóan végzi az óvodapedagógusi tevékenységeket a csoport szokás- és szabály-, napi és heti rendjének ismeretében: ellátja a gondozási feladatokat,
- biztosítja a játék, a szabad játék gyermeki megismerést és önkifejezést ösztönző formáinak feltételeit a párhuzamos napirend kínálta kereteken belül;
- megteremti a munkajellegű tevékenységek feltételeit;
- szervezi, tervezi, irányítja a tanulási folyamatokat;
- az útmutatóban ismertetett módon játékszituáció-elemzést készít;
- kapcsolatot teremt a szülőkkel;
- együttműködik a dajkával, a segítő szakemberekkel;
- lehetőség szerint részt vesz szülői értekezleten, családlátogatáson vagy más a gyakorlat időszakába eső óvodai rendezvénye;
- A gyakorlatban eltöltött idő szakmai tapasztalatairól naponta feljegyzést készít a hospitálási naplóba. A hospitálási naplót a gyakorlat végén aláírja és véleményeztetni a gyakorlatot vezető óvodapedagógussal. A hospitálási naplót határidőre feltölti az elektronikus tanulmányi felületre (formai és tartalmi követelményeknek való megfelelés →hospitálási napló vezetésének szempontjait az útmutató tartalmazza)

A kurzus zárása: gyakorlati jegy, melynek feltétele:

- az egyéni komplex gyakorlat teljesítése;
- hospitálási napló készítése, feltöltése (határidő betartása, formai és tartalmi követelményeknek való megfelelés →hospitálási napló vezetésének szempontjai);
- a gyakorlati jegyhez javaslatot tesz a gyakorlatvezető óvodapedagógus, melyet bejegyez az Igazoló lapra, az értékelésbe beleszámít a hallgató csoportban végzett valamennyi tevékenysége, az azok előkészítésével kapcsolatos tennivalók ellátása, valamint valamennyi írásos munka;
- a végső értékelést a kurzus főiskolai oktatója adja meg és rögzíti a Neptunban.

A bölcsődei hospitálás általános előírásai:

1 napot bölcsődében hospitál a hallgató. A bölcsődei hospitálásra csak Egészségügyi kiskönyvvel lehet menni (negatív eredmények birtokában). Váltóruhát és cipőt kell vinni, a pontosabb előírásokról az intézmény vezetőjénél kell tájékozódni.

A bölcsődei megfigyelés szempontjai:

- Tárgyi feltételek: csoportszobák méretei, bútorai, a játékeszközök; speciális helyiségek, az intézmény étkeztetési és higiénés berendezései, az udvar elrendezése, az udvari játékok
- Személyi feltételek: az intézmény vezetője, a csecsemő- és kisgyermekgondozást, nevelést végző szakemberek, a segítő személyzet; a csoportok létszáma, életkori összetétele és a nemek aránya
- Az intézmény kapcsolatrendszere: fenntartó, gyermekorvos, társintézmények, óvodák,
- A bölcsőde és a családok kapcsolattartásának, kommunikációjának formái
- Az elválás a szülőtől, a búcsúzás szokásai, a befogadás folyamata
- A csecsemő- és kisgyermekgondozó, -nevelő és a gyermek kapcsolata

- A csecsemő- és kisgyermekgondozó, -nevelő együttműködése a társ gondozó szakemberrel, a gondozást, nevelést segítő, kiegészítő szakemberekkel
- A sajátgondozónő-rendszer érvényesülése
- A bölcsődei csoportok napirendje, a gyerekek étkezése: a feltételek megteremtése és az étkezés szervezése, lebonyolítása
- Az önállóságra törekvés kibontakozásának támogatása: önkiszolgálás, önellátás segítségének módszerei
- A játéktevékenységek objektív és szubjektív feltételeinek biztosítása, játékszituációk, játékfajták megfigyelés, bemutatása
- A megismerési folyamat tevékenységeinek tervezése, szervezése, a megvalósítás módja
- Az alvási feltételek biztosítása: körülmények, idő, tér és bútorok
- A szabad levegőn tartózkodás megfigyelése, az időtartam és a tevékenységi formák bemutatása
- A bölcsőde-óvoda átmenet megkönnyítésének formái, módszerei a megfigyelt intézményben Kiegészítő szempontok a speciális bölcsődei csoport megfigyeléséhez:
- Az eltérő fejlődésű, SNI, HH, HHH gyerekek elhelyezésének módja
- Az eltérő fejlődésű, SNI, HH, HHH gyerekek gondozása, nevelése
- A fejlesztő programok összeállításának, kivitelezésének alapelvei
- A speciális személyi és tárgyi feltételek bemutatása
- A korai fejlesztés formái, együttműködés speciális intézményekkel

VI.

félév Szintézisgyakorlat 2.: 4 napos **belső intézményi zárógyakorlat.** A hallgató feladatai:

- a megadott tevékenységi körből a szakvezető óvodapedagógus által megadott témakörökből és útmutatásai alapján **tervezetet** készít a zárógyakorlat megvalósításához;
- 3 napon keresztül önállóan **tervezi, szervezi, irányítja** az óvodai csoport életét a szakvezető óvodapedagógus facilitálásával;
- az 4. napon gyakorlati vizsgázik;
- az 4. vizsganapon **önreflektál** az egész heti tevékenységére;
- a vizsgabizottság tagjai lehetnek: a szakvezető óvodapedagógus, a főiskola által delegált oktató, a gyakorlóóvoda és/vagy a főiskola által meghívott pedagógiai szakember;

A kurzus zárása: vizsgajegy, melynek feltétele:

- az egyéni komplex gyakorlat teljesítése;
- a vizsgajegy az egész heti munkájára kapja a hallgató;
- a zárótevékenységről jegyzőkönyv készül, melyben szövegesen értékelendő a hallgató gondozási tevékenysége, a játéktevékenység biztosítása, bekapcsolódás a játékba, óvodapedagógusi attitűdje, gyerekekhez való viszonya és a képességfejlesztés és ismeretszerzési tevékenység tervezése, szervezése, vezetése, végül jellemzendő a pedagógusjelölt önreflexió és szaknyelvi kompetenciája.
- Nem kell hospitálási naplót készíteni a Szintézisgyakorlat 2. kurzusról.

Szintézisgyakorlat 3.: egyhetes intézményen kívüli gyakorlat.

A hallgató feladatai:

- a hallgató által választott **óvodában** teljesített gyakorlat (4 nap x 5 tanóra=20 óra);
- **hospitálás** a hallgató által választott **általános iskolában** (1nap x 5 tanóra);
- önállóan végzi az óvodapedagógusi tevékenységeket a csoport szokás- és szabály-, napi és heti rendjének ismeretében: ellátja a gondozási feladatokat,

- biztosítja a játék, a szabad játék gyermeki megismerést és önkifejezést ösztönző formáinak feltételeit a párhuzamos napirend kínálta kereteken belül;
- megteremti a munkajellegű tevékenységek feltételeit;
- szervezi, tervezi, irányítja a tanulási folyamatokat;
- az útmutatóban ismertetett módon játékszituáció-elemzést készít;
- kapcsolatot teremt a szülőkkel;
- együttműködik a dajkával, a segítő szakemberekkel;
- lehetőség szerint részt vesz szülői értekezleten, családlátogatáson vagy más a gyakorlat időszakába eső óvodai rendezvénye;
- A gyakorlatban eltöltött idő szakmai tapasztalatairól naponta feljegyzést készít a hospitálási naplóba. A hospitálási naplót a gyakorlat végén aláírhatja és véleményezheti a gyakorlatot vezető óvodapedagógussal. A hospitálási naplót határidőre feltölti az elektronikus tanulmányi felületre (formai és tartalmi követelményeknek való megfelelés →hospitálási napló vezetésének szempontjait az útmutató tartalmazza)

A kurzus zárása: gyakorlati jegy, melynek feltétele:

- az egyéni komplex gyakorlat teljesítése;
- hospitálási napló készítése, feltöltése (határidő betartása, formai és tartalmi követelményeknek való megfelelés →hospitálási napló vezetésének szempontjai);
- a gyakorlati jegyhez javaslatot tesz a gyakorlatvezető óvodapedagógus, melyet bejegyez az Igazoló lapra, az értékelésbe beleszámít a hallgató csoportban végzett valamennyi tevékenysége, az azok előkészítésével kapcsolatos tennivalók ellátása, valamint valamennyi írásos munka;
- a végső értékelést a kurzus főiskolai oktatója adja meg és rögzíti a Neptunban.

Az általános iskolai hospitálás általános előírásai:

1 napot általános iskolai (alsó tagozatos) hospitálással tölt a hallgató.

Az általános iskolai (alsó tagozatos, lehetőleg első osztályos) megfigyelés szempontjai:

- Tárgyi feltételek: az osztályok méretei, bútorai, az ismeretszerzés eszközei, a szemléltetési eszközök minősége és mennyisége; az „átmenetet” biztosító berendezések: játszósarok, szőnyeg, kuckó, játékeszközök hozzáférhetősége; az intézmény speciális helyiségei: étkezés és higiénés körülmények, tornaterem, a közösségi helyiségek, az udvar, a korosztályos udvari játékok; az udvar elrendezése, az udvari játékok, a sportjátékok lehetőségei az udvaron
- Személyi feltételek: az intézmény vezetője, a tanítók, a nevelő és oktató munkát segítő szakemberek; az osztályok gyereklétszáma, életkori összetétele és a nemek aránya
- Az intézmény kapcsolatrendszere: fenntartó, társintézmények, óvodák,
- Az intézmény és a családok kapcsolattartásának, kommunikációjának formái
- Az óvoda-iskola átmenet megkönnyítésének formái: a befogadás folyamata, a fokozatosság, a játékoság elvei, a biztonságos atmoszféra megteremtésének körülményei,
- A napi és heti órarend bemutatása, a délelőtti és délutáni tevékenységek, napközi, iskolaotthon, „különórák” az órarendben; a NAT előírásai és a korosztály igényei, szükségletei
- Az ismeretszerzés módja: játékoság, élményközpontúság, cselekvő-szemléltető gondolkodtatás; szervezeti formái: frontális és csoportmunka aránya; a csoportok összetétele; a differenciált, az egyéni fejlődéshez igazított tanulás lehetőségei, formái, eszközei

- A tanítói visszajelzések, ellenőrzés, értékelés önbizalmat és a személyiség harmonikus fejlődését biztosító formái
- Néhány tapasztalt nevelési helyzet, konfliktus bemutatása, elemzése
- A különleges bánásmódot igénylő gyerekek nevelése, oktatása (tehetséggondozás, SNI, HH, HHH)

Tisztelt Óvodavezető!
Kedves Kolléga!

Hallgatónk az Ön által vezetett óvodában tölti szakmai gyakorlatát. Kérjük, hogy szakmai irányítását az **útmutató** szerint végezzék, amely tartalmazza a hallgatók feladatait és a szakvezetők teendőit, az értékelés szempontjait és módját.

Kérjük, hogy az **útmutatóban – melyet a hallgató visz magával** – lévő közös tennivalóikat a gyakorlat megkezdése előtt a hallgatóval beszéljék meg.

A hallgató teendői a gyakorlat megkezdéséhez:

- A gyakorlat megkezdése előtt a hallgatónak **ki kell töltenie a mellékelt fogadó nyilatkozatot** a fogadó intézménnyel, mert **ennek alapján köt szerződést főiskolánk az intézménnyel, és utalja át a gyakorlatért járó tiszteletdíjat**, illetve ez alapján rögzítjük a gyakorlóléhelyet a Neptun-rendszerben.
- A nyilatkozatot a Tanulmányi Osztályra kell e-mailben beszkenneleve vagy postai úton eljuttatni a honlapon megadott határidőig!
- Amennyiben a **dokumentumot nem adja le** a hallgató a megadott határidőre, a **gyakorlatot nem tudjuk elfogadni!**

A hallgató teendői a gyakorlat letöltése után:

- A gyakorlat letöltését követően a hallgatónak **dokumentálnia kell** a gyakorlaton tapasztaltakat a **hospitálási naplóban**. /A napló vezetésével kapcsolatos információk a Gyakorlati képzési útmutatóban találhatóak. /
- A gyakorlatot követően az óvodapedagógus **jellemzést ír** a hallgató gyakorlati munkájáról, illetve a mellékelt **Igazoló lapon** értékeli a gyakorlatot.
- A gyakorlat végén az **igazolást a szöveges értékeléssel együtt**, valamint a **naplót**, a megadott határidőre el kell küldeni elektronikus úton az **oktatónak**.
- Az **igazolás eredeti példányát** a **Tanulmányi Osztályra** kell eljuttatnia postai úton vagy elektronikus úton.

Az Ön és az Ön által megbízott gyakorlatvezető óvodapedagógus munkáját köszönjük:

Vác, 2026. szeptember 1.

Tisztelettel:

Kicsák Mónika
mesteroktató
gyakorlatvezető oktató

Kállai Fatime
szak módszertant oktató tanár
gyakorlatvezető oktató

dr. Zóka Katalin
főiskolai tanár
szakfelelős

A gyakorlatvezető óvodapedagógus munkaköri leírása

Ismeri és tiszteltben tartja az AVKF szellemiségét.

Követi az óvodapedagógia szakmai változásait, olvassa a szaklapokat, tájékozott az aktuális szakmai kérdésekben.

Irányítja és segíti hallgatót a gyakorlati képzési feladatok megvalósítása érdekében. E szerint:

- ellenőrzi és értékeli a hospitálási napló tartalmát (megfigyelések, vázlatok),
- értékeli a játékszituáció-elemzést,
- segíti a hospitálási időszakra vonatkozó hallgatói feladatok tervezését,
- irányítja és értékeli a hallgató ötnapos hospitálását, a végzett nevelési feladatok ellátásának színvonalát,
- jellemzést ír a hallgató pedagógiai munkájáról, a jellemzés szempontjait a gyakorlati képzési kurzusok leírása tartalmazza,
- javaslatot tesz az érdemjegyre, az értékelést az Igazoló lapon rögzíti;

Megismerteti a hallgatóival

- az óvoda helyi nevelési programját,
- az óvoda szervezeti működését és minőségbiztosítását,
- az óvodapedagógusok írásos munkáit, az óvoda sajátos tervezésének és a megfigyelések, mérések alkalmazott módszereit, kérdéseivel, meglátásaival, javaslataival segíti és fejleszti a gyakorlati képzést.

Az óvodai gyakorlat látogatási jegyzőkönyve

Az óvoda neve:

helye

:

A látogatás időpontja:

Az óvodavezető neve:

Az óvodapedagógus neve:

Az óvodai korcsoport:

A hallgató neve:

évfolyam:

félév:

tagozat:

A hospitálási napló vezetésének szempontjai

Információk az óvodáról:

- az óvoda neve, címe
- a csoportvezető óvodapedagógusok, segítő szakemberek, dajkák létszáma
- az óvoda programjának rövid (pár soros) bemutatása
- a gyerekcsoport rövid leírása: létszám, életkori megoszlás, nemek aránya

A csoport napirendje:

- a szabad játéktevékenységre biztosított idő a napirendben;
- az étkezés, öltözködés, pihenésre fordított időkeretek, szervezeti formák (Alapprogram elveivel való összhang)
- a párhuzamos tevékenységek lehetőségének formái a napirendben
- egyéb állandó tevékenységek (pl: úszás, lovaglás, sakk, néptánc, tehetséggondozás különböző formái, stb.)
- az egyéni fejlesztés lehetőségének formái, időkeretei a napirendben.

Tárgyi feltételek:

- csoportszoba leírása, felülnézeti lerajzolása, bútorzat, játékterek bejelölése→röviden leírni, mit játszanak a gyerekek a jelölt területeken, kedvelt játékterek, hozzájuk kapcsolódó játékfajták
- az óvodai udvar, játéktér fentiek szerinti bemutatása
- játékeszközök leírása, csoportosítása; melyek a kedvelt játéktevékenységek;
- mese- és verses könyvek leltározása; gyakran forgatott könyvek, az óvodapedagógus által fejből előadott mesék, versek rögzítése.

Észrevételek a gyerekcsoportról:

- a gyerekcsoport összetétele: korosztályok (homogén, heterogén csoportok), szociokulturális háttér, egyéni fejlődési eltérések, SNI gyerekek, kiemelkedő tehetségű gyerekek jelenléte
- a gyerekek játéka, önállósági szintjük, beszédképességük, mozgáskoordinációjuk, kommunikációs kapcsolataik szintje és formája,→játékszituáció-elemzés
- egy irányított tevékenység részletes leírása: ezzel kapcsolatban az óvodapedagógus felkészülése, tartalmi, módszertani vonatkozások, gyerekek részvétele, a tevékenység hangulata, eredményessége;
- gyerekek kapcsolatai, kooperációjuk, együttműködésük az óvodapedagógussal, kapcsolatteremtés egymással, az óvodapedagógussal, a gyakorló hallgatóval, vannak-e nehezebben megközelíthető gyermekek, milyen okai lehetnek ennek.

További megfigyelési szempontok a gyerekek megismeréséhez, bemutatásához:

Étkezés, tisztálkodás, öltözködés

- milyen az önállósági szintjük (kinél kell segíteni és miben)
- a napirend hogyan segíti a gyerekre szabott gondozási feladatok ellátását, párhuzamos napirend, folyamatos reggeli, az étkezés szervezeti keretei, tárgyi feltételek minősége, esztétikussága
- együttműködés módja a dajkával, pedagógiai asszisztenssel.

Alvás:

- mely gyereket kell külön altatni és ki az, ki egyáltalán nem alszik
- az alváshoz kapcsolódó szertartások
- milyen alternatívákat biztosít az óvoda a „nem-alvóknak”
- hogyan felügyelik az alvó gyerekeket.

A megfigyelt gyerekek játéktevékenysége(i):

- egyedül játszik,
- kikkel játszik,
- kell-e óvónői bekapcsolódás, és mivel szeret játszani,
- mennyi ideig,
- milyen játékfajták figyelhetők meg,
- a játékfajta megfelel-e a gyermek fejlettségi szintjének (részletesen a játéksituáció-elemzésben).

A gyerekek munkajellegű tevékenysége:

- mit végeznek, milyen szinten és milyen kedvvel,
- van-e feladattudatuk,
- milyen a feladattudatuk, kitartásuk, önállóságuk, felelősségtudatuk, céltudatosságuk,
- hogyan képesek együttműködni,
- hogyan befolyásolja a gyerekek önismeretét a munkajellegű tevékenység,
- a pedagógus visszajelzései a munkajellegű tevékenységről.

A gyerekek képességeinek fejlődése:

- ki, miben, hogyan tevékenykedik, mennyire ügyes, gyors, alapos, kitartó, kreatív, együttműködő, szeles, meggondolatlan, gyámoltalan, állandó unszolásra szoruló, vagy bizonytalan,
- milyen módszereket használ az óvoda az egyéni fejlődés dokumentálására,
- hogyan tudja használni az ezekben talált szempontokat.

A gyerekek ismeretszerzési tevékenysége:

- ki vesz részt, ki nem, kit hogy lehetne még motiválni,
- ki miben fejlődött, mi az, amiben többet tud társainál,
- mi az, amit nem ismer, melyik az a tevékenység az, amiben nem vesz részt szívesen, ...
- milyen módszereket használ az óvoda az egyéni fejlődés dokumentálására,
- hogyan tudja használni az ezekben talált szempontokat.

Közösségi kapcsolatok:

- egyedül érzi jól magát, vagy társai között,
- kivel köt barátságot és az meddig tart,
- szívesen vállal közösségi munkát: játékkészítést, ajándékkészítést, kicsik segítségét, megosztja a munkát,
- az alá-, fölérendeltségi viszonyokat értelmezi és alkalmazza is tevékenységeiben, a többi gyermekhez való viszonyának bemutatása,
- felnőttekhez való viszonyának bemutatása.

A mozgásfejlődési jellemzők:

- mozgáskoordinációjuk, fegyelmezettségük, szabálytudatuk, szabályok betartása, ügyességük, ellenálló és teherbíró képességük, aktivitásuk a szabadban.

Anyanyelvi fejlettségük:

- kiejtésük, szókincsük, mondatalkotási képességük, közlési kedvük, figyelmük a másik gyermek közlésére,
- szóbeli közléseket mennyire érti, és megvalósításukra hogyan törekszik, szituációs és kontextusos beszédük, nyitottság, érdeklődés kifejeződése a kommunikációban.

Mindezek a megfigyelések segítik hospitálási munkájának és bemutatójának sikerességét, mivel a gyermekek jobb megismerését szolgálják, és a velük való együttes tevékenységek eredményességét segítik elő.

Feljegyzések készítése az egyes gyermekekről a fenti szempontok alapján: az egy hetes hospitálás ideje alatt **legalább három gyermek megfigyelése és a tapasztalatok rögzítése** szükséges a hospitálási naplóba.

Szempontok az óvodapedagógusok munkájával kapcsolatos megfigyelésekhez:

- gondozási teendők /mosdóban, csoportszobában, altatás, öltöztetés stb,
- játéktevékenységekben való feladatok megfigyelése, fejlesztési technikák,
- kapcsolata a csoporttal, kapcsolata az egyes gyerekekkel,
- tervezőmunkája (tartalmi, formai szempontok, a tervezés hierarchiája, koncentrikussága, komplexitás, óvodai projektek tervezése)
- szervezési tevékenységei és módszerei,
- nevelési attitűdje, módszerei, eszközei,
- a készség- és képességfejlesztési módszerei, technikái,
- az ismeretszerzési tevékenységek irányítása, szervezése, komplexitás és kohézió a tartalmakban és megvalósításban,
- kommunikációja gyerekekkel, pedagógustársakkal, segítő szakemberekkel, szülőkkel, családdal,
- a gyerekek egyéni fejlődésének követésére alkalmazott megfigyelési, mérési, értékelési módszerei; a gyerekek fejlődésének követése, a folyamat és az eredmények közvetítése a szülők felé,
- interakciók, kooperáció lehetősége és módja az egyéni fejlődés támogatásában.

Észrevételek a saját nevelői tevékenységéről, önértékelés, önreflexió:

- kapcsolat a gyerekekkel /sikerek és kudarcok/,
- próbálkozások a játéktevékenységben, gondozásban és a képességfejlesztési, valamint az ismeretszerzési tevékenységek tervezésében, szervezésében, feltételek megteremtésében, irányításában;
- sikerek és kudarcok értékelése, tanulságok és következtetések, esetleges változások,
- kapcsolat a szülőkkel, a családdal,
- kapcsolat a pedagógustársakkal, segítő szakemberekkel,
- tervezőmunka szintjei, tartalmi, formái, módszerei,
- kitűzött céljai megvalósultak-e, személyes elvárásainak sikerült-e megfelelni,
- az óvodai munka örömei, nehézségei:
 - o az egy életen át tartó tanulás elvárásai, egyéni motivációk, általános szakmai kötelezettségek eltérései, a feltételek biztosítása;
 - o a kiégés jelei, elkerülésének módszerei, az életpályamodell kínálati lehetőségek

Az óvodai hospitálási napló külső és belső formai követelményei:

- rendezettség, a folyamatosan, naponta rögzített feljegyzések (egységes szempontok szerint kell rögzíteni az adott nap feljegyzéseit), az elmélyült, széles körű figyelmet tanúsító terjedelem: az események leírását mindig kövesse elemzés, melyekben figyelembe kell venni – a szakszerűség érdekében – a gyakorlati képzési útmutatóban és az elméleti tárgyak hallgatása során megismert szempontokat;
- minden napról készüljön feljegyzés (gondozás, munkajellegű tevékenységek, játéksituációk, képességfejlesztési és ismeretátadási tevékenységek tartalma), tényyszerűség,
- szaknyelv használata, műfajnak megfelelő stílus, nyelvi igényesség,
- személyes vélemény, saját tapasztalatok leírása (ez legyen jól megkülönböztethető az események rögzítésétől),
- a gyakorlati és elméleti ismeretek következetes összehangolása,
- etikai szempontok betartása (személyiségi jogok figyelembe vétele, kategorikus megállapítások kerülése, őszinteség-tapintat kérdései).

A hospitálási napló színvonala beleszámít a félévi gyakorlati jegybe!

A hallgató egyéni hospitálásaira vonatkozó dokumentáló munka szempontjai

A hospitálási dokumentáció az óvoda saját dokumentációjához igazodó, folyamatosan vezetett írásos anyag legyen. Egyrészt **tartalmazza a hallgató feladatmegvalósításához szükséges tervező, szervező, ellenőrző, értékelő munkáját**, másrészt a gyermekek megfigyeléséről készült feljegyzéseket.

1. A hallgató törekedjék a feladata megvalósítása érdekében megtervezni tevékenységeit, amelyek elkészítéséhez vegye figyelembe:
 - A helyi nevelési program formai és tartalmi elvárásait,
 - A csoportban kialakult szokás- és szabályrendszert,
 - A saját hospitálási idejében folyó készség- képességfejlesztési és ismeretátadási óvodapedagógusi terveket,
 - Saját komplex nevelő munkájának (gondozás, játék, irányított ismeretszerzés feltételeinek szervezése, a feltételek megteremtése, a megvalósítás módja). specifikumait.

Mindezen szempontok figyelembevételével és összehangolásával valósítsa meg a hallgatótársai (csoport) előtti tevékenységét, és készüljön fel az önértékelésére.

2. A hallgató törekedjék minél több gyerekről **megfigyeléseket** készíteni (minimum 3 gyerek), az előbbieken bemutatott **szempontok** alapján.

A játékszituáció-elemzés

A megközelítés szempontja	A kidolgozás lehetséges szempontjai	A helyzet megadott szempont szerinti leírása
A játékszituáció helyszíne	Óvoda, óvodai csoport neve, a csoport összetétele (homogén, heterogén)	
A játékszituáció időtényezői	A játékhelyzet pontos ideje, dátuma, időtartama	
A szabad játék ideje, időtartama	• érvényesül-e a szabad játék túlsúlya→elegendő időt biztosít-e a napirend a szabad játékra (párhuzamos napirend lehetősége) • a napirendben meghatározott helye, időtartama,	
Játékterek a csoportszobában	játékterek funkciók szerinti felosztása, leírása; mobilitás kellékei, lehetőségei,	
Játékterek az udvaron	játékterek funkcionális elkülönítése, eszközök	
A játszó csoportok száma a megfigyelt időszakban		
Egy-egy játszó csoportban a gyermekek létszáma, egyéb résztvevők (pedagógus, dajka, segítő szakemberek)		
A játékfajták megnevezése, elemzése		
gyakorló játék	• a gyermek cselekvése, mozdulatai, beszéde, érzelmi megnyilvánulása, • a játéktevékenység explorációs, manipulációs és ismétlődő mozzanatai • az érzékelés stimulusai • játékvariációk • a tapasztalatszerzés jellemzői • funkcióöröm, elaboráció és indulatredukció a	

	játékban	
konstruáló játék	• az alkotás, a létrehozás folyamata • a célvezérelt tervezés és az előzetes ismeretek, • a kreativitás, a figyelem, a koncentráció, a divergens gondolkodás megnyilvánulásai • a próba-szerencse tanulás jellemzői • kooperáció a társakkal • eszközhasználat	
szerepjáték	• játéktartalom, szerepakciók, szerepnyelv, dialógusok, eszközök • gyermeki tapasztalatok, élmények a játékban, • fiktív és reális tartalmak a játékban, • játékszociológiai törvényszerűségek: elaboráció, indulatredukció a játékban • eszközök, kapcsolatok, kommunikáció a játékpartnerek között • a szimbolizálás módja: • a szerep szimbolizálása verbálisan és metakommunikációval: / pl. aggódás a beteg babáért /, • az időbeliség kifejeződése sűrítéssel vagy tágítással: /pl. a baba eszik, de előtte nem mos kezét /, • a tér kifejeződése sűrítéssel vagy tágítással: / pl. lakás elkerítése székekkel /, • az eszközhasználat szimbólumai: / pl. ceruza = lázmérő; talicska=fűnyíró; sorba rakott székek= vonat	
szabályjáték	• típusa: értelmi, mozgásos, társas	

	• a játék összetettsége • szabálytudat, szabálytartás, • kommunikáció, kooperáció a társakkal • rivalizálás a társakkal • győzelem, veszteség feldolgozása • decentralálás, frusztrációtűrés • a felnőtt szerepe	
A játék elmélyültsége	testtartás, mimika, a figyelem, koncentráció jelei	
Az együtt játszó gyermekek kapcsolatai	vezetők-vezetettek viszonya, közös tervek megvalósítása, az egyéni ötletek kibontakoztatása, az elfogadás, elutasítás, szabálytudat megnyilvánulásai; a kapcsolatok szerkezete; a kommunikáció mennyisége és minősége, kooperáció formái	
A kapcsolatok formái	cselekvéses, verbális és metakommunikatív megnyilvánulások	
Érzelmi vonatkozások	a gyerekek indulati szintje, örömszínezet jelei, a pozitív és negatív érzelmi színezetű élmények jelenléte, kifejezésének módja, a konfliktusok és a megoldásuk formái	
Az óvodapedagógus vagy hallgató bekapcsolódásának módja, minősége, fokozatai	• milyen a pedagógus attitűdje a szabad játék objektív és szubjektív feltételeinek megteremtésében • szerepet vállal-e, indokoltan, vagy sem; nem vesz részt a szituációban, indokoltan vagy sem; • ad-e játékeszközt; • a nem játszó gyermekeket bevonja-e a játékba vagy sem; • konfliktushelyzetek megoldási módja és annak értékelése,	

	• széleskörű-e a metakommunikáció alkalmazása; • a játéktevékenységben vállalt szerepének direkt vagy indirekt megnyilvánulásainak felsorolása, értékelése	
--	--	--

A családlátogatás megfigyelési szempontjai

Anamnézis készítése, amennyiben ez szerepel az óvoda helyi nevelési programjában. Ez nem tartalmazhat olyan adatokat, amelyek sértik a személyiségi jogokat.

I. Születés

- időre született-e
- felsírt-e
- sima születés volt-e, vagy szükséges volt valamilyen beavatkozás
- gyermek súlya, hossza

II. Csecsemőkor

- szopott-e, meddig
- cumizott-e, meddig
- étkezési szokásai és kedve
- kiütések, allergiák, betegségek
- napirendje a családban

III. Kisgyermekkor

- mozgásfejlődése
- játékfejlődése, érdeklődése
- beszédfejlődése
- kapcsolatainak alakulása (szülőkkel, testvérekkel, rokonokkal, ismerősökkel, stb.)
- napirendje
- különleges szokásai
- mikor lett szobatiszta
- milyen betegségei voltak
- volt-e kórházban
- étkezési szokásai
- alvási szokásai

IV. Óvodáskor

- a gyerek napirendje, életritmusa, mindenkori szokásai
- kikkel él együtt
- van-e külön szobája / játszósarka
- milyen játékaik vannak
- étkezési szokásai
- alvási szokásai mesélnek-e a gyerekeknek alvás előtt
- önkiszolgálási szintje
- néz-e televíziót
- mivel jutalmazták, mivel büntetik
- mivel szeret játszani
- fél-e valamitől
- kapcsolata a szorosabb és tágabb családtagokkal

V. Észrevételek

- a szülőknek a gyermekhez való viszonya (hogyan beszélnek róla, egyes szokásairól, saját nevelési szokásairól, nehézségeikről, módszereikről, céljaik, vágyaik a gyermekkel kapcsolatban, stb.)

-

A szülői értekezlet/szülők csoportos megbeszélésének megfigyelési szempontjai

- milyen témakörök voltak és lesznek az év során;
- gyakoriságuk;
- az óvodapedagógusok hogyan és miből készülnek az értekezletre;
- a szülők aktivitási szintje és ennek oka;
- az óvodapedagógusok és a szülők egyenrangú partnerek-e, ha nem, miért nem;
- a kapcsolattartás egyéb formái (elektronikustól a személyes, kiscsoportos, tematikus formákig) az óvodában;
- a formák változatossága, személyessége, intenzitása, az interakciók lehetősége;
- a beszélgetés során a kommunikáció jellemzői, a partnerség megnyilvánulása a kommunikációban

Általános szempontok az óvodai gyakorlati cselekmények elemzéséhez és értékeléséhez

Az alábbi elemző és értékelő szempontok a következő szituációkban használhatók fel:

1. a gyakorlatvezető óvodapedagógus bemutatóját a hallgatók elemzik és értékelik;
2. a hallgató óvodai gyakorlati munkáját önmaga elemzi és értékeli;
3. a hallgató a zárótevékenységét önmaga elemzi és értékeli;

A játéktevékenységekben, gondozásban, és a munkajellegű tevékenységekben folyó pedagógusi munka megközelítési szempontjai

Hogyan teremti meg az óvodapedagógus/hallgató a játék objektív és szubjektív feltételeit, hogyan segíti a gyermekek játéktevékenységeit, megfelel-e tevékenysége a gyerekcsoport, illetve egy-egy gyermek igényeinek, a játékfejlettségi szintjének?

Hogyan biztosítja a gyermeki igényeknek megfelelő szabad játék szükséges mennyiségét a napirend? Hogyan alakítja az óvodapedagógus/hallgató a csoport légkörét az elmélyült játék megteremtéséhez?

Részletesen elemezze az óvodapedagógus/hallgató kommunikációját (hangját, hangszínét, stílusát), értékelje a játékban vállalt szerepének milyenségét, ötletek adását, segítségnyújtásának milyenségét, metakommunikációjának megfelelőségét, stb.

Képes-e az óvodapedagógus/hallgató áttekinteni a gyerekcsoport egészét? Hogyan biztosítja a párhuzamos tevékenységek zavartalanságát?

A játéktevékenység teljes időtartama alatt milyen szervezési feladatokat lát el és ezek mennyiben indokoltak? Milyen megoldási módokat alkalmaz?

Hogyan fejezi ki az óvodapedagógus/hallgató az érzelmeit?

Milyen egyszerű, a gyermeki kreativitást inspiráló anyagokat, eszközöket biztosít az óvodapedagógus/hallgató a játékhoz? Szükség esetén készítenek-e játékeszközöket a csoportban (barkácsolás), óvodapedagógus/hallgató ehhez megfelelően biztosítja-e az alkotó légkört?

A játékhoz biztosított hely megfelel-e a gyermeki igényeknek? Vannak-e, vagy kialakíthatók-e a szerepjátékhoz szükséges helyszínek?

Észreveszi-e az óvodapedagógus/hallgató a gyerekek közt kialakuló konfliktusokat, hogyan segíti azok megoldását? Mennyire enged teret a konfliktusok megoldásában a gyermeki autonómiának?

A játékidő alatt felmerülő gondozási tennivalókat észreveszi-e az óvodapedagógus/hallgató? Hogyan valósítja meg a differenciált gondozást, milyen a gyerekekkel való kapcsolata a gondozási tevékenység közben (pl. altatásnál, étkezésnél, stb.)?

Milyen az óvodapedagógus/hallgató kapcsolata a dajkával, pedagógiai asszisztenssel, más segítő szakemberrel (gyógytornász, logopédus, pszichológus), együttműködésük hogyan szolgálja a gyerekek érdekeit, a közös munka hatékonyságát?

Biztosít-e az óvodapedagógus/hallgató a korcsoportnak megfelelő munkajellegű tevékenységet, milyen a munka irányításának módja (eszközök, önkéntes munka, kijelöléses munka stb.), milyen módon történik a munka értékelése? A visszacsatolások, a gyermek személyiségéhez igazított változatos formáit alkalmazza-e az óvodapedagógus/hallgató?

Észreveszi és kihasználja-e az óvodapedagógus/hallgató a játékidő alatt kialakuló képességfejlesztési és ismeretátadási lehetőséget, hogyan segíti elő a spontán tanulás megvalósulását?

A tevékenységekben megvalósuló tanulási folyamat szervezésének, irányításának általános szempontjai

Milyen az óvodapedagógus/hallgató felkészültsége a tanítási-tanulási folyamat irányítására? (Vázlat, megfelelő szakmai és módszertani ismeretek, kreativitás, helyi körülmények figyelembevétele)

Milyen az óvodapedagógus/hallgató szervezőmunkája, hogyan vonja be a gyerekeket a szervezőmunkába?

Milyen az óvodapedagógus/hallgató stílusa, attitűdje a képességfejlesztés és az ismeretnyújtás során?

A képességfejlesztés és az ismeretnyújtás anyaga megfelel-e a gyermekcsoport életkori sajátosságainak, hogyan igazítható a gyerekek eltérő fejlődési üteméhez?

Hogyan valósítja meg a differenciált tanítási-tanulási folyamatot az óvodapedagógus/hallgató? (A felzárkóztatás, SNI gyerekekkel, illetve a tehetséges, különleges képességű gyerekekkel, valamint az eltérő fejlődésű gyerekekkel való bánásmód)

A képességfejlesztés és az ismeretbővítés során megfelelő módszereket alkalmazott-e az óvodapedagógus/hallgató?

Az eszközök minősége és az eszközhasználatra tanítás módszere megfelelő-e?

Milyen az óvodapedagógus/hallgató kapcsolata a gyerekekkel a képességfejlesztés és az ismeretnyújtás során, tud-e az óvodapedagógus/hallgató a többi, játszó gyermekcsoportra is figyelni (megosztott figyelem)?

Milyen a gyerekek egymás közti kapcsolata a tanítási-tanulási folyamatban? Hogyan segíti az óvodapedagógus/hallgató a kapcsolat alakulását, alakítását, működését a tevékenységek során?

Megfelelő-e a tanítási-tanulási folyamat időtartama? (életkori sajátosságok, fejlettségi szint figyelembe vétele, a témakör feldolgozására szánt elegendő idő–projekt munka tervezése).

A korcsoporthoz és az adott tevékenységhez, atmoszférához megfelelő munkaformát választott-e az óvodapedagógus/hallgató?

Hogyan valósítja meg az óvodapedagógus/hallgató a cselekvő gondolkodtatás lehetőségét? Hogyan jelennek meg az Alapprogram által javasolt változatos formák?

Milyen a problémamegoldása a kialakult helyzetekben?

Milyen motivációs bázist biztosít az óvodapedagógus/hallgató a képességfejlesztés és az ismeretnyújtás folyamatában?

Hogyan segítik az óvodapedagógus/hallgató visszajelzései a gyermeki személyiség kibontakozását a tanulási folyamatban? (személyre szabott, differenciált, sokszínű, adekvát értékelés, pozitív megerősítések a az esteleges hibák korrekciójának lehetőségével)

Általános szempont: minden tevékenységben szerepeljen a kompetenciafejlesztés, ismeretátadás/bővítés egyensúlyának megteremtésére való törekvés/.

Mozgás

- Milyen változatos formákban jelenik meg a játékos mozgás, a torna, az egészséges életmódot
- erősítő tevékenységek? Hogyan kapnak szerepet a napi- és hetirendben ezek a tevékenységek? (spontán és szervezett formák)
- Helyesen, a korcsoportnak megfelelően választja-e meg az óvodapedagógus/hallgató a feladatokat? A kiválasztott tevékenységek komplex módon hatnak-e a gyermeki személyiség fejlődésére: a testi képességektől az érzelmi, akarat tényezőikig?
- A tevékenység eszközei illenek-e az anyaghoz?
- Elegendő mennyiségű anyagot tervezett-e az óvodapedagógus/hallgató?
- Biztosított-e a megfelelő terhelés?
- Alkalmaz-e az óvodapedagógus/hallgató a főfeladatokon kívül rávezető és előkészítő gyakorlatokat?
- Megfelelő módszerrel történik-e a bemutatás, az irányítás és a magyarázat?
- Elegendő időt biztosít-e az óvodapedagógus/hallgató a gyakorlásra?
- Milyen a tevékenység légköre?
- Elegendő idő biztosított-e a játékra, milyen a játék hangulata?
- Milyen a hibajavítás és a segítségnyújtás módszere?
- Milyen az értékelés módszere?
- Hogyan alakul a gyerekek szabálytudata, együttműködési és alkalmazkodási képessége, ?

Vers, mese

- Mennyire ingergazdag, utánzásra méltó beszélő környezetet teremt az óvodapedagógus/hallgató és a gyerekek nevelésében vele együttműködő szakember(ek)?
- Az óvodapedagógus/hallgató attitűdje, a csoport légköre hogyan biztosítja a gyermeki kommunikációs szükségletek kielégítését?
- Hogyan történik a hibák korrekciója?
- A nyelvi szocializációs hátrányok kompenzációjára milyen módszereket alkalmaz a pedagógus?
- Az irodalmi anyag (vers, mese) választásának szempontjai; a források igényessége (népköltészettől a kortárs gyermekirodalomig; a magyar irodalom dominanciája (nemzeti identitás megalapozása) mellett más kultúrák irodalmáig;
- A tevékenységhez kapcsolódó szertartások motivációs ereje, bensőségessége;
- Az érdeklődés felkeltésének és megtartásának módszerei;
- Az előadás-technikai eszközök alkalmazásának hitelessége, kongruenciája;
- Ha az óvodapedagógus/hallgató eszközt használ: az eszközhasználat minősége, esztétikussága;
- Milyen spontán formákat alkalmaz az óvodapedagógus/hallgató a versmondásra, mondókázásra?
- A mesehallgatás feltételeinek biztosítása;
- Az irodalmi élmény befogadásának, elmélyítésének módszerei (átélt előadásmód, élményt árnyaló, megragadást vezérlő eszközök, a gyermeki igényekhez alkalmazkodó ismétlés);
- A tevékenység lezárásának módja: hangulati lezárás, élmény-feldolgozás komplex formáinak felajánlása, biztosítása;
- Az anyanyelvi kompetenciák fejlesztésének lehetőségei a tevékenységben;
- Az önkifejezés sajátos formáira hogyan ad lehetőséget a gyerekek számára az óvodapedagógus/hallgató? (gyermeki vers- és mesealkotás, mindezek más tevékenységekbe /ének-zene, mozgás, rajzolás, .../ ágyazása)

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

- Milyen lehetőségeket biztosít az óvodapedagógus/hallgató a vizuális kultúra változatos formáinak megismerésére (technikáktól, anyagoktól, a népművészet és a különböző művészeti alkotásokig)?
- A tevékenységek során hogyan alakítja az óvodapedagógus/hallgató a gyerekek igényét az esztétikai élmények befogadására, környezetük esztétikus alakítására?
- Tájékozott-e az óvodapedagógus/hallgató gyerekek fejlettségi szintjéről;
- Az életkornak megfelelő feladatokat és technikákat választott-e az óvodapedagógus/hallgató;
- Hogyan kelti fel és tartja fenn az érdeklődést az óvodapedagógus/hallgató;
- Képes-e az óvodapedagógus/hallgató a differenciált irányítására, az egyéni foglalkozásra;
- Milyen a speciális ábrázolási technikák megtanításának módja;
- Biztosítja-e az óvodapedagógus/hallgató a változatos ábrázolási módokat;
- Biztosított-e a gyerekek egyéni elképzeléseinek, kreativitásának lehetősége és az alkotás mint önkifejezés öröme;
- Mennyire kitartóan dolgoznak a gyerekek;
- Hogyan értékeli az óvodapedagógus/hallgató, és hogyan értékelnek a gyerekek;
- Mi a kész alkotások sorsa?

Ének-zene, népi játék, tánc-zene

- Milyenek az ének-zenei anyag válogatásának szempontjai? (a népzenei alkotásoktól az igényes kortárs művészeti alkotásokig)
- Melyek a zenehallgatási anyag választásának szempontjai?(a magyar nemzeti identitás megerősítése mellett a gyerekek hovatartozása alapján más kultúrák zenéjének megjelenítése)
- Összhangban van-e a dalanyag a kitűzött zenei feladattal?
- A feladat megfelel-e a gyerekek életkori sajátosságainak, képességeinek?
- Hogyan kelti fel és tartja fenn az óvodapedagógus/hallgató az érdeklődést?
- Van-e a gyerekeknek lehetősége az improvizálásra, ha igen, milyen az improvizációs képességük?
- Milyen az óvodapedagógus/hallgató éneklési stílusa, hangszeres játéka?
- Megfelelő-e a gyerekek aktivitása, biztosított-e az élményszerűség?
- Kellő számban gyakorolják-e a gyerekek a dalokat és az énekes játékokat?
- Milyen a dal- és a játéktanítás módszere?
- Milyen a hallás- és ritmusfejlesztés módszere?
- Megfelelőek-e az eszközök?
- Hogyan történik a hibajavítás?
- Megfelelő-e a hangmagasság és a tempó?
- Hogyan érvényesül az énekes játékok során a közösségi nevelés?

A külső világ tevékeny megismerése

- Hogyan valósul meg a tevékenységben a természeti-emberi és tárgyi környezet megismerése?
- Az ismeretek koncentrikusan szerveződnek-e? (szűkebb környezet: család, helyi hagyományok, szokások, szülőföld, haza- értékek megismerése, megértése, megszerettetése megvalósul-e)
- Épít-e az óvodapedagógus a gyerekek meglévő ismereteire?
- Megfelelő-e a motiváció?
- Kellő számú és mélységű-e a problémahelyzet-teremtés?
- Biztosítja-e az óvodapedagógus/hallgató a cselekvő gondolkodás feltételeit?
- Van-e elég idő a megoldásra?
- Érvényesülnek-e a gyerekek egyéni ötletei, sajátos megoldásai?
- Biztosított-e az egyéni képességfejlesztés?
- Megfelelőek-e a módszerek?
- A témának megfelelnek-e az eszközök? Mennyire épülnek a multilaterális percepcióra?
- Hogyan értékeli az óvodapedagógus/hallgató?

- Helyesen választja-e meg az óvodapedagógus az ismeretnyújtás helyszínét?
- Az anyag a már meglévő ismeretekre támaszkodik-e?
- Beépülnek-e a meglévő ismeretek közé a spontán ismeretek?
- Hogyan történik az ismeretek rendszerezése?
- Mennyire gondolkodtatóak a kérdések?
- Milyen módon valósul meg a folyamatos motiváció, az érdeklődés fenntartása?
- Meghallgatják-e a gyerekek egymást, hogyan reagálnak egymás véleményére?
- Hogyan valósul meg a gyerekek téves ismereteinek korrigálása?

A hallgatói önértékelés rövid szempontsora

1. Hogyan sikerült alkalmazkodni az óvoda hétköznapijaihoz?
2. Milyen mélységben ismerte meg az óvoda szokásait, a napirendet, a gyerekek nevét, jelüket, az óvodapedagógus tevékenységek kultúráját?
3. Milyen kapcsolat alakult ki az óvodapedagógusokkal, a dajkákkal, a szülőkkel, a gyerekek nevelésében résztvevő más szakemberekkel?
4. Milyen nevelési helyzeteket, teendőket vett észre, ezeket sikerült-e önállóan és jól megoldania?
5. Az egyes korcsoportba tartozó gyerekek gondozási tevékenységébe milyen mértékben, mennyire differenciáltan tudott bekapcsolódni a részvételtől a teljes segítségnyújtásig?
6. Hogyan tudta megteremteni a játék objektív és szubjektív feltételeit, hogyan tudta segíteni a gyermekek játéktevékenységeit? Képes-e önállóan a nyugodt, biztonságos atmoszféra és játéktér megteremtésére?
7. A gyermeki munkajellegű tevékenység feltételeit hogyan tudta megteremteni? Hogyan adott visszajelzéseket a gyermeki munkáról?
8. Mennyire tudott építeni a saját tervező munkájára? Mi indokolta a változásokat? Mit tanult ezekből a helyzetekből?
9. A tanítási-tanulási folyamatra vonatkozó terve az életkornak és a csoport egyéni összetételének megfelelt-e?
10. Hogyan szervezte a tanulási tevékenységet? (hely, idő, módszer, eszközválasztás, spontán helyzetekhez való alkalmazkodás stb.);
11. Érvényesült-e a cselekvő gondolkodás és a játékosság elve a tanítási-tanulási folyamatban;
12. Vannak-e gyerekek, akiket jól ismer? Tudná-e őket jellemezni?
13. Vannak-e gyerekek, akiket nem sikerült még megismernie?
14. Hogyan tudta alkalmazni a gyakorlatban a differenciált bánásmód elvét?
15. Mit tanult önmagáról a gyakorlat során, amit a későbbi pedagógiai munkája során hasznosítani tud?

A képességfejlesztés és ismeretátadás tervezési szempontjai

Az alábbi sablonok alkalmazhatók egyetlen tevékenység vagy egy komplex foglalkozás tervezéséhez is. Ezekről el lehet térni a gyakorlatvezető óvodapedagógus vagy a képzésvezető engedélyével.

FOGLALKOZÁSTERVEZET (A)

Készítette:

óvodapedagógus(-jelölt)

Témakör /Projekt neve			
Tevékenységforma: (Játék, verselés, mesélés, ének, zene, énekes játék, gyermektánc, stb.)			
Ideje:			
Helye:			
A csoport életkori összetétele:			
A tevékenység célja:			
Előzménye:			
Motivációs lehetőségek:			
Képességfejlesztés: -értelmi (gondolkodás, anyanyelvi, kommunikációs) képességek) -érzelmi (erkölcsi, esztétikai nevelés) -szociális -testi képességek			
Műveltségtartalom: (vers, mese, dalos játék, zenehallgatás anyaga, ...)			
Eszközök:			
Szervezeti keretek: (kötött, kötetlen)			
Munkaformák: (csoportos, mikro csoportos, egyéni)			
TEVÉKENYSÉG LEÍRÁSA (szervezési feladatok, alkalmazott módszerek)	a tevékenység folyamata, a téma feldolgozásának menete	alkalmazott módszerek	szervezési feladatok
REFLEKTÁLÁS (előzetes / utólagos pedagógiai, pszichológiai indoklás, önreflexió)			
Mellékletek	irodalmi alkotás szövege, forrás jelölése, elemzés(ek) a felkészüléshez		

FOGLALKOZÁSTERVEZET (B)

Oktató

neve:

Időpont:

Helyszín:

Célcsoport:

Téma:

Főbb tanulási célok:

Gyermekek előzetes tapasztalatai a tevékenységgel kapcsolatban:

Tevékenységvázlat (a foglalkozás egyes pontjainak és azok időtartamának a megadásával):

1.

2.

3.

...

Idő	Tevékenység	Tevékenység leírása	Módszerek, munkaformák, eszközök	Fejlesztendő alapkészségek ¹	További ötletek
<i>A. Előkészület és bevezetés (eszközök, terem előkészítése, gyermekek motiválása, téma felvezetése stb.)</i>					
	1. 2. 3. ...				
<i>B. Fő tevékenység (lépések, pedagógusi instrukciók, bátorítás alkalmazása, egyéni igények figyelembevétele, értékelési lehetőségek stb.)</i>					
	1. 2. 3. ...				
<i>C. Lezárás (tevékenység lezárása, tevékenységhez kapcsolódó további játék, beszélgetés stb. felajánlása)</i>					
	1. 2....				

Mellékletek: Felhasznált források, irodalom vagy dalok teljes szövege stb., elemzések, önértékelés

Az OVOALB2038 Szintézisgyakorlat 2. (belső intézményi zárógyakorlat) jegyzőkönyve

A hallgató neve:		
A zárótevékenység	ideje:	
	helye:	
	korcsoport:	
A tevékenység megnevezése:		
Érdemjegy:		

A hallgató gondozási tevékenysége:

- ☐ A gondozási feladatokat körültekintően, differenciáltan, a gyermeki igények és a csoport szokás- és szabályrendszerének megfelelően képes ellátni.
- ☐ Képes a szükséges gondozási feladatok ellátására.
- ☐ Nem sikerült megfelelő mértékben megismerni a csoport szokás- és szabályrendszerét. Nem képes önállóan a gyerekek igényeire reagálva ellátni a differenciált gondozási feladatokat.

A hallgató játéktevékenység során végzett pedagógiai munkája:

- ☐ A gyerekek számára inspirálóan teremti meg a játék objektív és szubjektív feltételeit. Képes kialakítani a kialakuló helyzeteket a gyermeki kompetenciák pozitív alakulása érdekében.
- ☐ Képes a napirend alapján biztosítani a szükséges játékfeltételeket.
- ☐ Nem tudja kibontakoztatni a szituációkból fakadó játéklehetőségeket. Nem képes átlátni a párhuzamos tevékenységek működését, működtetését.

A hallgató szervezési készsége:

- ☐ Előrelátó, átgondolt szervezéssel készíti elő a tevékenységek sikeres megvalósítását: körültekintően biztosítja az eszközöket, a helyszínt és a tevékenységekhez szükséges időt.
- ☐ Képes a tevékenységek előkészítéséhez szükséges szervezési feladatok ellátására.
- ☐ A szervezési feladatok tevékenység- és helyzetfüggő áttekintésére, felépítésére nem képes.

A hallgató pedagógiai attitűdje:

- ☐ Érzelemgazdag személyiség, kommunikációja differenciált, visszajelzései egyértelműek, segítik a gyermeki tájékozódást a nevelési helyzetekben. Meleg, elfogadó attitűdjével képes biztonságos légkört teremteni a gyerekcsoport számára.
- ☐ Kommunikációja igazodik az elvárásokhoz, képes megfelelő atmoszférát teremteni a gyerekcsoport számára.
- ☐ Egyes személyiségvonásai megakadályozzák a gyerekekkel való empátikus kapcsolat kialakításában, pedagógiai affinitása nem elegendő a hivatáshoz.

A hallgató tanítási-tanulási folyamatot előkészítő tervező munkája:

- ☐ A tervezet alaposan kidolgozott, szakszerű, formailag és tartalmilag is magas szinten készíti elő a nap során megvalósuló különböző típusú tevékenységeket. A tervezetből kiderül, hogy a hallgató képes a tevékenységek, a tartalmak, a módszerek, az eszközök komplex és koherens felépítésére.
- ☐ A tervezet működőképesen írja le a tervezett tevékenységeket és folyamatokat, segít a feladatok megvalósításában. Megfelel a tartalmi és formai szabályoknak.
- ☐ Tervezete szakszerűtlen, az algoritmus nem koherens, nem segíti a tevékenységek átgondolását.

A hallgató tanítási- tanulási folyamatot megvalósító pedagógiai munkája:

- ☐ A hallgató az ismeretátadás során kialakuló nevelési helyzeteket átlátja. A tervezett és váratlan szituációkat is képes a megfogalmazott fejlesztési célokhoz igazítva kiaknázni. Az ismeretszerzési folyamatok irányítása adekvát, az attitűdjében megnyilvánuló facilitátori vonás ösztönzi a gyermeki képességek kibontakozását, a felfedező, élményközpontú tanulás megélését.
- ☐ Képes az ismeretszerzési folyamatokat gyakorlatban is felépíteni, a megtervezett tevékenységeket megfelelően megvalósítani.
- ☐ Nem képes az ismeretek szakszerű és gyermekközpontú átadására. Elméleti és gyakorlati módszertani jártassága hiányos.

A hallgató önértékelése:

- ☐ Önreflexióra, önkorrekcióna képes, pedagógiai tudatossága kiemelkedő.
- ☐ Hibáinak belátására képes, a levonható konzekvenciákat el tudja fogadni, hosszú távon be fogja tudni építeni a nevelő munkájába.
- ☐ Hibáit rávezető segítséggel sem látja, ezért kevés esély van arra, hogy hosszú távon képes legyen azok kijavítására.

Kiegészítő megjegyzések:

.....

.....

.....

.....

.....

vizsgáztató

Dátum: 20_____